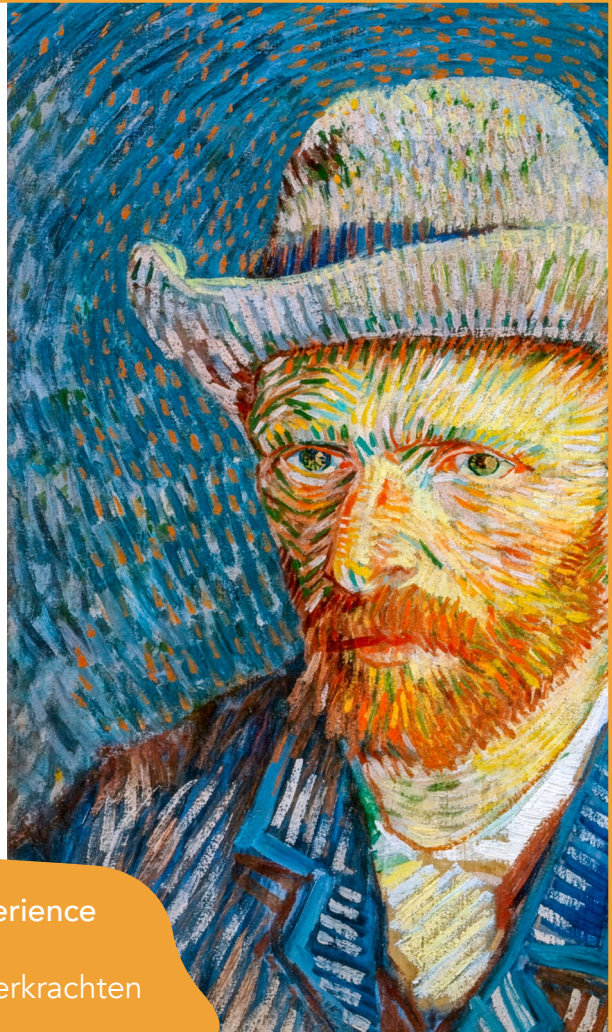

Vincent
van
Gogh

Een
Brabantse
Europeaan!

Van Gogh Experience
Etten-Leur
Handleiding leerkrachten

Voorwoord

In de lesbrief Vincent van Gogh, een Brabantse Europeaan krijgen de leerlingen informatie over de kunstenaar Vincent van Gogh en zijn leven. Thema's, zoals waarden en normen, het geloof en passie worden in het lesprogramma besproken. Deze onderwerpen passen goed bij burgerschapsonderwijs en de daarbijhorende kerndoelen. De leerlingen werken aan opdrachten ter voorbereiding aan het bezoek aan de Van Gogh Experience. In deze handleiding vind je een instructie voor het lesprogramma.

Veel plezier met het geven van de lessen.

Nu is Vincent van Gogh wereldberoemd, maar toen hij leefde, kende bijna niemand zijn werk. Wil je weten wie hij was? Bekijk de video en ontdek hoe hij kunstenaar werd!

[Filmpje](#)

Inhoudsopgave

Kerdoelen en vermogens	pag. 4
Informatie vooraf	pag. 5
Brieven aan Theo	pag. 6
Vincent van Gogh	pag. 7
Grote liefde	pag. 8
Het geloof	pag. 9
Blik op de wereld	pag. 10
Vincent in kleur	pag. 11
Bezoek Van Gogh Experience	pag. 12
Colofon	

Kerdoelen

De les sluit aan bij kerndoelen 51, 55 en 56 (volgens Tule) en stimuleert de competenties creërend, onderzoekend en reflecterend vermogen (DCL).

Kerdoel 51

De leerlingen leren gebruikmaken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

Kerdoel 55

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Kerdoel 56

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Informatie vooraf

Bekijk vooraf de Handleiding leerkrachten en de lesbrief voor leerlingen. Deze heb je digitaal ontvangen. De digitale lesbrief kun je met de gehele groep op het digibord bekijken. Vincent van Gogh zijn leven tijdens de periode dat hij in Etten woonde speelt de hoofdrol in de Experience. Plan het bezoek aan het de Van Gogh Experience in voordat je met de lesbrief start.

De lesbrief bevat de volgende onderdelen:

- Vincent van Gogh
- Grote liefde
- Het geloof
- Blik op de wereld
- Vincent in kleur
- Bezoek Van Gogh Experience

De leerlingen werken tijdens het lesprogramma aan opdrachten die horen bij het betreffende onderdeel. Deze kun je herkennen aan het maak- of doe-icoon. Je kiest zelf welke opdrachten je binnen de groep uitvoert, passend bij de interesses en kwaliteiten van jouw groep.

DOE

MAAK

Voor meer informatie over de Van Gogh Experience kun je onderstaande link bekijken.

[vangogh etten-leur](#)

Brieven aan Theo

Vincent van Gogh schreef meer dan 650 brieven aan zijn broer Theo. Doordat heel veel brieven bewaard zijn gebleven, weten we hoe Vincent zich tijdens zijn leven voelde en wat hem bezighield. In de lesbrief voor leerlingen staan stukjes tekst uit die brieven. Je kunt de leerlingen de volgende brieven laten lezen: 145 (Etten, 22 juli 1878), 170 (Etten, 5 augustus 1881), en 172 (midden september 1881). Bekijk ze met de volgende link

[Brieven Vincent en Theo](#)

Bespreek met de leerlingen hoe communicatie is veranderd: vroeger werden er brieven geschreven en werd de post bezorgd, nu zijn we altijd bereikbaar via mobiele telefoons en digitale media.

MAAK

De leerlingen schrijven een korte brief aan hun beste vriend. In deze brief beschrijven ze hoe ze zich voelen. Over welk gevoel ze schrijven is hun persoonlijke keuze. Wat vertellen ze aan hun bestie?

MATERIAAL

- a4-vellen of iets grotere tekenvellen
- pen

TIJD

- informatie over de brieven van Vincent aan Theo, 5 minuten
- brief schrijven, 15 - 20 minuten

Vincent van Gogh

Vincent van Gogh heeft een korte periode van zijn leven in Etten gewoond. Hij werkte hard aan zijn tekenvaardigheden, door heel veel te oefenen. Zo begon hij eerst met handen, portretten en later vooral houdingen. Ambachtslieden en boeren waren zijn favoriete modellen en in zijn latere periode gebruikte Vincent vaak streepjes zoals in de etstechniek gebruikt worden. Korte, dikke, dunne en lange strepen. Vraag de leerlingen of ze weten wat een landschap is en leg ze uit dat ze in de stijl van Van Gogh een landschap tekenen.

MAAK

De leerlingen bekijken de afbeelding van het landschap (zie digitale pdf, lesboekje) en tekenen met potlood, in de stijl van Van Gogh een eigen landschap. Je kunt [hier](#) nog meer tekeningen van Vincent vinden.

MATERIAAL

- a4-vellen
- potlood

TIJD

- informatie over tekeningen van Van Gogh, 10 minuten
- tekenen landschap

Grote liefde

Vincent van Gogh was tijdens zijn tijd in Etten verliefd op Kee Vos-Stricker. Dit was zijn nicht en dus een onmogelijke liefde. Zijn vader keurde het niet goed en Vincent en hij kregen knallende ruzie. Ook Kee sprak de bekende woorden: 'Nooit, neen, nimmer'. De leerlingen zullen deze scene in de Van Gogh Experience ervaren.

DOE

In een groepsgesprek bespreek je met jouw leerlingen of ze wel eens op een belangrijke vraag nee hebben gehoord? Hoe was hun reactie hierop? Waarom was het voor hun belangrijk.? Let op alles is mogelijk. Motiveer de leerlingen om in een open gesprek hun ervaringen te delen. Misschien kun je zelf met een voorbeeld komen. Bijvoorbeeld, ik wilde graag mee naar een afspraak met twee vriendinnen, maar zij hadden mij niet uitgenodigd. En nadat ik hen vroeg of ik mee mocht, antwoordden ze met nee! Welke emoties roept het bij de leerlingen op?

TIJD

- groepsgesprek, 20 minuten

Het geloof

Het geloof speelde een belangrijke rol in Vincents leven. In de beginjaren vond hij dit in het christelijke geloof. Hij heeft zelfs een aantal jaren voor predikant geleerd. Met zijn vader kreeg hij ruzie over het bijwonen van een kerkdienst. Vincent wilde namelijk niet verplicht naar de kerstdienst. Hij keerde zich tegen het christelijke geloof. Later vond hij spiritualiteit in de natuur en het kosmische.

DOE

De leerlingen bespreken in kleine groepjes waarin zij geloven. Is het een religie of geloven ze bijvoorbeeld in liefde? Leg uit dat er bij een geloof regels horen. Welke regels hebben de verschillende geloven? Je kunt de leerlingen ook in kleine groepjes de vragen op papier laten zetten en het daarna met de gehele groep delen.

TIJD

- informatie over het geloof van Vincent van Gogh, 5 minuten
- groepsgesprek over het geloof, 15 minuten

Blik op de wereld

Vincent vond eerlijkheid, eenvoud en medeleven heel belangrijk. Hij had veel respect voor gewone, hardwerkende mensen. Zijn waarden en normen sloten hierbij aan. Leg de leerlingen uit wat waarden en normen zijn. Hoe wil je met de ander omgaan?

MAAK

De leerlingen schrijven twee normen en waarden op. Ze denken na over wat zij belangrijk vinden. Dit kunnen verschillende thema's zijn. Bespreek met de groep wat ze belangrijke waarden en normen vinden.

MATERIAAL

- a4-vellen of iets grotere tekenvellen
- potlood

TIJD

- informatie waarden en normen, 5 minuten
- opschrijven individueel, 5 minuten
- delen met elkaar, 10 minuten

Vincent in kleur

Toen Vincent eindelijk begon met schilderen, waren de kleuren die hij gebruikte, somber en donker. Pas later toen hij in Arles woonde gebruikte, hij heldere en kleurrijke kleuren. In het beroemde schilderij 'De aardappeleters' is goed te zien hoe donker de kleuren waren. Vincent wilde later dit schilderij opnieuw schilderen en gebruik maken van heldere kleuren.

MAAK

Je bekijkt met jouw leerlingen de afbeelding van 'De aardappeleters' goed en bespreekt met de leerlingen wat ze voor kleuren zien. Hierna bespreek je dat ze zelf nieuwe kleuren voor het schilderij mogen maken. Iedere leerling maakt een kleurenkaart met kleurpotlood. Leg de leerlingen uit dat je verschillende kleuren over elkaar heen kunt zetten met kleurpotloden. Zo meng je nieuwe kleuren.

MATERIAAL

- a4- vellen
- kleurpotlood

TIJD

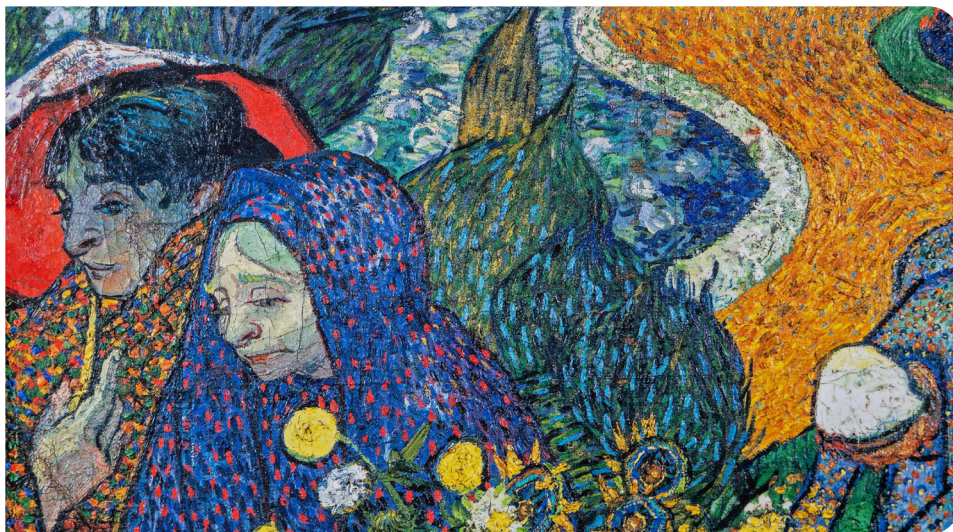
- informatie over 'De aardappeleters' en bekijken, 10 minuten
- maken van een individuele kleurenkaart, 15 minuten

Van Gogh Experience

De leerlingen krijgen allemaal een unieke leerlingen doe-kaart.
Op deze kaart staan opdrachten die ze na het bezoek maken.

WAAR

Van Gogh kerk
Markt 2 in Etten-Leur
fransklijs@vgel.nl

Colofon

ERFGOEDEDUCATIE
Groep 7 en 8 po, Etten-Leur

In opdracht van
KOEPEL, gemeente Etten-Leur

In samenwerking met
Van Gogh Experience.

Concept en uitvoering

beeldlokaal

Koepel

